

<https://doi.org/10.52387/1811-5470.2024.3.16>
CZU: 796/799:373.3

REZULTATELE STUDIULUI PRIVIND ORGANIZAREA EDUCAȚIEI FIZICE LA NIVELUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR

Vasile ONICĂ,

doctorand, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, RM
profesor de educație fizică, grad didactic superior,
Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”, Chișinău, RM
ORCID: 0009-0003-9428-0102

Rezumat: Calitatea procesului educațional la nivelul treptei primare influențează categoric formarea competențelor generale și specifice a elevilor pe tot parcursul anilor de școală. Selectarea mijloacelor și metodelor de predare-învățare-evaluare la disciplina Educație fizică joacă un rol important în implicarea activă a elevilor în procesul educațional. Utilizarea jocului didactic și de mișcare generează emoții pozitive și transformă lecția într-o activitate atractivă pentru elevi. Chestionarul realizat cu participarea cadrelor didactice care predau disciplina Educație fizică în clasele primare au scos în evidență laturi ale procesului educațional care trebuie să fie revizuite și îmbunătățite. Rezultatele chestionarului confirmă faptul că organizarea activităților motrice sub formă de joc sporește și influențează favorabil cultivarea calităților motrice, fortificarea sănătății și formarea personalității elevului.

Cuvinte-cheie: proces educațional, competențe generale și specifice, calități motrice, educație fizică, joc de mișcare, fortificarea sănătății, joc didactic.

THE RESULTS OF THE STUDY REGARDING THE ORGANIZATION OF PHYSICAL EDUCATION AT PRIMARY SCHOOL LEVEL

Summary: The quality of the educational process at the primary level definitely influences the formation of general and specific skills in students throughout the school years. The selection of means and methods of teaching-learning-evaluation in the discipline of Physical Education plays an important role in the active involvement of students in the educational process. The use of didactic and movement games generates positive emotions and turns the lesson into an attractive activity for students. The questionnaire carried out with the participation of teachers teaching Physical Education in primary classes highlighted aspects of the educational process that need to be reviewed and improved. The results of the questionnaire confirm the fact that the organization of motor activities in the form of a game increases and favorably influences the cultivation of motor qualities, the strengthening of health and the formation of the student's personality.

Keywords: educational process, general and specific skills, motor skills, physical education, movement game, health strengthening, didactic game.

Preliminarii

Învățământul primar are un rol semnificativ în formarea copilului ca personalitate liberă și creativă și contribuie la formarea competențelor necesare pentru continuarea studiilor la următoarea etapă, conform Codului educației.

Curriculumul național la disciplina *Educație fizică* în învățământul primar prevede formarea competențelor generale și specifice în baza diverselor module, ce contribuie la dezvoltarea multilaterală a copiilor. Sunt propuse elemente din jocuri sportive (baschet, volei, handbal, minifotbal, rugby-tag), atletism, gimnastică, jocuri de mișcare, turism și un modul de exerciții utilitar-aplicative.

Evaluarea competențelor elevilor în învățământul primar prin descriptorii a făcut posibilă eliminarea stărilor de stres în urma obținerii rezultatelor slabe la testele de apreciere a nivelului de pregătire fizică.

Specialiștii în domeniul educației dintotdeauna au acordat o atenție deosebită învățământului primar, iar, în mod special educației fizice, a elevilor. Savanții și-au dedicat un șir de cercetări în scopul sporirii eficienței educației fizice a elevilor claselor primare, ca etapă în educație, în care se pune baza motrică și funcțională a acestora [2, 3, 7, 8, 12].

Efortul fizic, ca mijloc de pregătire motrică, influențează în mod direct procesul de creștere și dez-

voltare a organismului, sănătatea generației tinere. Ideea folosirii exercițiilor fizice în scopul fortificării sănătății, prevenirii bolilor și creșterii speranței de viață a omului a apărut încă din cele mai vechi timpuri. Pentru persoana cu o dezvoltare fizică și spirituală armonioasă și multilaterală, mișcările sunt o bucurie, o satisfacție, o necesitate vitală.

Cercetările privind modernizarea învățământului primar, inclusiv la disciplina *Educație fizică*, vor fi mereu actuale și importante. Deoarece practicarea exercițiilor fizice dispune de un mare potențial educativ, studierea probelor naționale (Trânta, jocul sportiv Oina, Aruncarea buzduganului) în cadrul lecțiilor de educație fizică va avea un impact semnificativ în formarea unei personalități cu spirit de patriotism și care apreciază înalt valorile culturale naționale [7]. Totodată, fiind un joc sportiv complex, Oina, practicată sistematic, poate educa calități motrice complexe, ce au un specific aparte, cum ar fi: rapiditatea recuperării mingii de oină, îndemânarea, precizia mișcărilor la țintirea adversarilor și bătaia mingii de oină, sincronizarea mișcărilor cu coechipierii în timpul efectuării bătăii mingii cu bastonul, forța explozivă la aruncări etc. [13].

Realizând cercetări științifice cu privire la influența jocului de oină în formarea personalității copilului, se poate ca profesorul sau învățătorul claselor primare care predă disciplina, să selecteze mijloace specifice jocului în realizarea obiectivelor lecțiilor de educație fizică. Există în literatura de specialitate un șir de jocuri de mișcare cu elemente similare jocului de oină care, fiind selectate cu chibzuință, ar putea fi utilizate la orele de educație fizică, în scopul sporirii atractivității lecțiilor [16].

Aspectele generale ale educației fizice în sistemul învățământului primar.

În sistemul de educație fizică se pune problema de a asigura fiecăruia un grad optim de dezvoltare a calităților motrice de bază necesare în viață, îndeosebi a calităților ce determină aptitudinile de forță, viteză, coordonare, rezistență etc. De calitatea managementului procesului de educare a acestor calități depinde într-o măsură foarte mare nivelul general al pregătirii fizice individuale.

Sarcinile educației fizice țin de dezvoltarea fizică multilaterală a acestor calități, de perfecționarea constituției corpului, de întărirea sănătății și de menținere a unei înalte capacități de muncă [1; 5; 7]. Asigurarea dezvoltării armonioase a elevului, ce prevede atât dezvoltarea fizică cât și pregătirea motrică a acestuia, crearea motivației și formarea

deprinderilor pentru practicarea sistematică a exercițiilor fizice pe parcursul vieții sunt probleme de mare actualitate pentru școala modernă [8; 14]. Exercițiile fizice contribuie la păstrarea și întărirea sănătății omului, iar starea de sănătate este unul dintre criteriile de bază ale eficienței lecțiilor de educație fizică [1; 3; 8; 14]. Însă situația actuală cu privire la indicatorii de sănătate nu este de loc îmbucurătoare. Conform datelor statistice, în ultimii ani în Republica Moldova, cota copiilor sănătoși de vârstă școlară este în continuă scădere, se constată un număr redus de elevi care dispun de o dezvoltare armonioasă și o creștere permanentă a numărului de copii cu diferite morbidități.

La absolvirea învățământului primar nivelul general de motricitate la fiecare al doilea elev este inferior celui mediu pe țară (cu tendințe de stagnare sau chiar de scădere a unor indici). În acest sens, se impune acordarea unei atenții deosebite calității instruirii elevilor absolvenți ai ciclului primar, dar și perfecționării continue a cadrelor didactice care predau disciplina *Educație fizică* în clasele primare în vederea implementării noilor tehnologii educaționale [1; 3; 8; 14].

Este foarte important ca elevii să fie bine informați cu referire la propria dezvoltare fizică, pregătirea sa motrică și funcțională [1; 2], astfel ca el să conștientizeze laturile puternice și slabe ale sale, educând dorința de a se perfecționa continuu prin practicarea sistematică a exercițiilor fizice.

Curriculum-ul la disciplina *Educația fizică* [8] îi asigură profesorului o anumită libertate în selectarea metodelor și mijloacelor de educație fizică a elevilor.

Este necesar ca exercițiile fizice, fiind mijlocul important și eficient al educației fizice și, totodată, de fortificare a sănătății, să fie selectate acelea care au o influență de asanare mai mare asupra organismului copilului.

În cadrul lecțiilor de educație fizică se dezvoltă atât calitățile motrice cât și voința, dorința de a învinge și contribuie la educarea caracterului elevilor. De aceea, în cadrul lecțiilor de educație fizică școlară ei trebuie să obțină doza de efort fizic necesară pentru dezvoltarea armonioasă a organismului.

Dacă exercițiile fizice efectuate în cadrul lecțiilor de educație fizică nu provoacă intensificarea funcțiilor fiziologice ale sistemelor de organe, atunci reiese că nu se asigură antrenarea lor și nu poate fi realizat pe deplin rolul de asanare a organismului.

Dacă lecțiile de educație fizică se desfășoară

doar de 2 ori în săptămână, efectele biologice apărute la lecția precedentă nu se mai păstrează atât de bine și, astfel, scade eficiența procesului educativ [1; 3; 8; 14]. Din aceste considerente cadrul didactic trebuie să asigure o prezență activă a elevilor la lecțiile de educație fizică.

Insuficiența activității motrice le provoacă copiilor boli ale sistemelor cardiovascular și locomotor [10; 11]. În scopul prevenirii hipodinamiei în rândul elevilor este necesară utilizarea tehnologiilor educaționale eficiente, bazate pe creativitate și motivație. Mult mai importantă este capacitatea cadrului didactic de a motiva elevii și de a le satisface plăcerea de a practica exercițiile fizice decât identificarea formelor și metodelor de recompensă pentru implicarea în această activitate. Mijloacele educației fizice utilizate care trezesc interes îl vor face pe elev să muncească mai mult, iar șansele lui de reușită vor fi mult mai mari.

În cadrul educației fizice școlare, inclusiv și la nivelul treptei primare, există un șir de forme de organizare a procesului de instruire.

Activitățile desfășurate în timpul liber al elevilor au un rol important și cuprind activitatea sportivă de masă: competițională (campionatul școlii, crosuri, cupe tradiționale, campionate școlare) și non-competițională (activitatea turistică, serbări școlare, tabere).

Lecția de educație fizică constituie forma de bază a organizării procesului educațional, deoarece, prin aspectele metodice pe care le cuprinde stabilește un sistem de cerințe didactice fundamentate științific, capabile să orienteze activitatea de predare a învățătorilor în vederea optimizării maxime.

Cerințele didactice ale lecției de educație fizică [1; 9; 15], sunt precizarea clară a temelor și a scopului didactic, alegerea judicioasă a exercițiilor specifice realizării obiectivelor (sarcinilor) instructiv-educative ale lecției, stabilirea unei legături organice între latura instructivă și cea educativă, alegerea metodelor și procedeele metodice adecvate pentru realizarea scopului didactic al temelor, folosirea integrală și cu eficiență a timpului afectat lecției, dozarea judicioasă a efortului în lecție. Unii autori recomandă respectarea cerințelor privind formele de bază ale organizării colectivului de elevi și ale exersării, conceperea lecției ca unitate, parte a unui sistem (ciclu) tematic de lecții.

Tipologia lecției este dată de teme și obiective, Gh. Mitra, Al. Mogoș au enunțat următoarele tipuri de lecții: lecție de învățare, lecție de repetare sau

perfecționare, lecție mixtă, lecție de verificare (evaluare) [12].

Verigile unei lecții, conforme teoriei lui Gh. Cârstea, sunt:

- organizarea colectivului de elevi (1);
- pregătirea organismului pentru efort (2);
- influențarea selectivă a aparatului locomotor (3);
- dezvoltarea calităților motrice: viteză sau îndemânare (4);
- învățarea, consolidarea, perfecționarea sau verificarea deprinderilor și /sau priceperilor motrice (5);
- dezvoltarea calităților motrice de forță sau de rezistență (6);
- revenirea organismului după efort (7);
- concluzii, aprecieri, recomandări pentru activitatea viitoare (4).

În realitate în lecție nu pot exista toate aceste verigi. Au caracter permanent, indiferent de tipul de lecție verigile 1, 2, 3, 7, 8. Celelalte sunt prezente în funcție de natura temelor și obiectivelor.

În cadrul fiecărei verigi profesorul poate include sarcini care, fiind minuțios selectate, pot rezolva și obiective educaționale privind elucidarea valorilor naționale, inclusiv promovarea sporturilor naționale.

Opiniile cadrelor didactice cu referire la sistemul de educație fizică la treapta învățământului primar din Republicii Moldova. Având scopul de a afla care este situația reală cu privire la educația fizică a elevilor din învățământul primar, a fost realizat un sondaj cu participarea cadrelor didactice cărora li s-a propus un chestionar. Chestionarul a fost constituit din 15 întrebări. Au participat la sondaj 316 persoane: învățători și profesori de educație fizică, care predau disciplina *Educație fizică* în clasele primare.

Studiul a fost realizat în cele trei regiuni ale Republicii Moldova: Nord, Centru și Sud. Din numărul total de respondenți au realizat chestionarul 87 de profesori de educație fizică ce predau disciplina în clasele primare și 229 de învățătoare, ce constituie, respectiv, **27,53%** și **72,47%**.

Analizând chestionarele participanților la studiu, am constatat că vârsta medie a cadrelor didactice intervievate este de **46,68** de ani.

Dintre cei intervievați **32** de persoane, circa 10% sunt tineri, **238**, 75% sunt de vârsta a doua (36-60 de ani), iar 46 de persoane (15 %) sunt cadre didactice de vârstă pensionară.

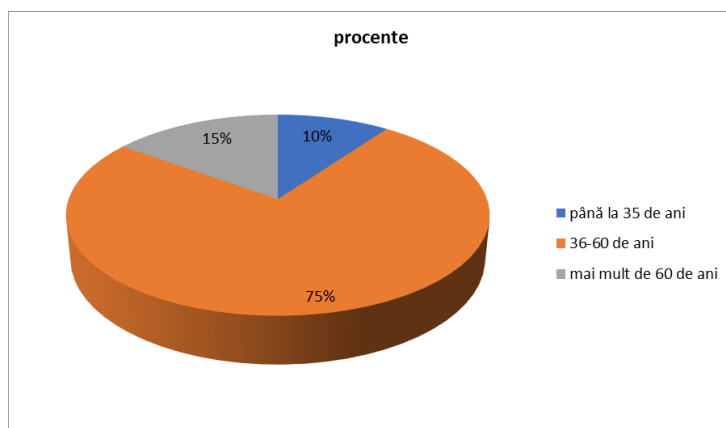

Figura 1. Categoriile de vârstă a respondenților

Cu referire la experiența de muncă a persoanelor care au realizat chestionarul a fost elaborată o diagramă (figura nr.1) din care se vede că majoritatea

cadrelor didactice au o vechime în muncă de peste 20 de ani.

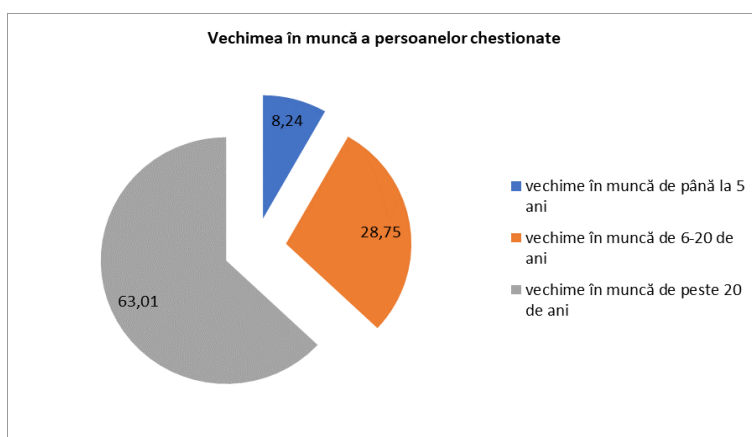

Figura 2. Vechimea de muncă a respondenților

Întrebările din anchetă au fost formulate astfel:

1. La ce nivel se află procesul de educație fizică în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova?
2. Care dintre treptele de învățământ, după părerea Dvs., necesită o atenție mai sporită din partea specialiștilor la disciplina <i>Educație fizică</i> ?
3. La ce nivel se află educația fizică la treapta primar în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova?
4. Care dintre formele de organizare a educației fizice necesită o atenție mai sporită din partea specialiștilor la nivelul treptei primare?
5. La ce nivel se află pregătirea motrică a elevilor din treapta primară în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova?
6. La ce nivel se află pregătirea funcțională a elevilor din treapta primară în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova?
7. Care dintre compartimentele curriculumului școlar la educația fizică sunt mai solicitate de către elevii din treapta primară?
8. Care dintre jocurile sportive sunt mai solicitate de către elevii din treapta primară?
9. Practicați jocul de oină în instituția unde activați?

10. Considerați că practicarea jocului de oină cu elevii din treapta primară va avea un impact pozitiv asupra nivelului educației fizice la treapta respectivă?
11. Care, după părerea Dvs., ar fi cele mai indicate forme de practicare a jocului de oină la nivelul treptei primare?
12. Câte ore săptămânal ar fi indicat să se practice jocul de oină cu elevii din treapta primară?
13. Sub ce formă considerați că va fi mai indicată învățarea jocului de oină la nivelul treptei primare?
14. Care din tipurile de pregătire vor beneficia în urma practicării jocului de oină cu elevii din treapta primară?
15. Care ar fi ponderea folosirii jocului de oină în educația fizică cu elevii din treapta primară?

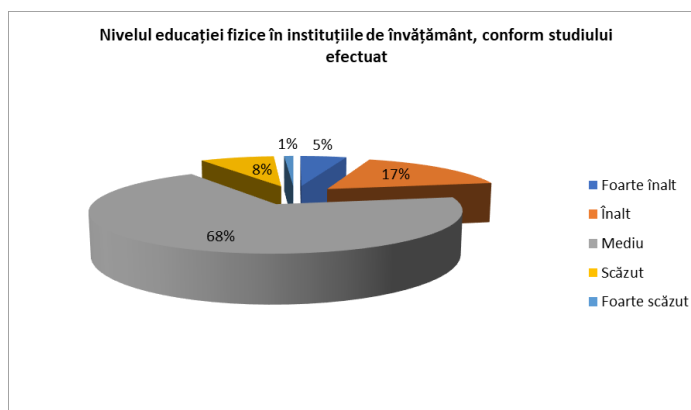

Figura 3. Indicii nivelului de educație fizică în învățământul general

Circa 68% din cadrele didactice care predau disciplina *Educație fizică* au răspuns că nivelul educației fizice a elevilor, inclusiv în clasele primare, este mediu, 5% consideră că nivelul de educație fizică este foarte înalt, 17% - nivel înalt, 8% - nivel slab și doar unul la sută din respondenți apreciază nivelul educației fizice că este foarte slab.

Totodată, la întrebarea „care dintre treptele de învățământ necesită o atenție mai sporită”, 21% consideră că o atenție mai mare trebuie acordată educației fizice în învățământul primar, 14% dintre cadrele didactice chestionate atribuie o importanță

mai mare educației fizice în treapta gimnazială, 4% - în treapta liceală, iar 61% sunt de părerea că la toate treptele trebuie acordată atenție maximă educației fizice. Cu referire la pregătirea motrică a elevilor (circa 63%) și pregătirea funcțională (circa 66%) din respondenți consideră că nivelul de pregătire a elevilor este mediu. Circa 1,0% dintre cadrele didactice consideră că nivelul de pregătire motrică și funcțională a elevilor este foarte înalt, 12% - nivel de pregătire înalt, 22% dintre cei intervievați dau calificativul „slab” la pregătirea motrică și 19% - la pregătirea funcțională, iar nivelul „foarte slab” con-

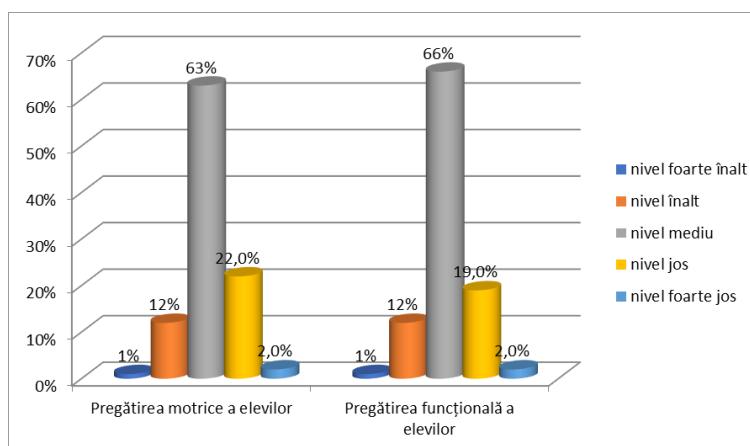

Figura 4. Indicii nivelelor de sporire a pregătirii motrice și funcționale a elevilor în învățământul general

stituie 2% atât la pregătirea motrică, cât și la pregătirea funcțională a elevilor.

După cum am menționat anterior, curriculumul la disciplina *Educație fizică* propune diverse mijloace în scopul sporirii atractivității lecțiilor. Dintre cei 316 intervievați 90,2% consideră modulul „Jocuri sportive” cel mai solicitat. Fotbalul este considerat cel mai solicitat dintre jocurile sportive (circa 80%). Jocul sportiv național *Oina* nu este prea cunoscut din cauza promovării insuficiente. Pentru jocul național pledează doar unu la sută dintre cadrele didactice care au realizat chestionarul. Motivul principal care a influențat acest rezultat este, cu siguranță, lipsa inventarului necesar pentru jocul de oină.

Menționăm, totodată, că scopul cercetării noastre este de a populariza jocul sportiv național românesc. Deși, pentru practicarea jocului de oină au pledat foarte puține cadre didactice, circa 6% dintre ele au răspuns că practică jocul de oină, îl practică uneori (9%), iar 85% au declarat că nu-l practică deloc.

Totodată, respondenții consideră că practicarea jocului de oină ar aduce unele beneficii educației fizice a elevilor. Răspunsurile participanților la sondaj în ceea ce privește impactul practicării *Oinei* de către elevi s-au repartizat astfel:

- 40% consideră că practicarea jocului de oină va avea un impact pozitiv asupra nivelului educației fizice în clasele primare;

- 40% nu sunt prea siguri și răspund cu: și „da”, și „nu”;

- 20% consideră că practicarea oinei nu va avea un impact pozitiv asupra educației fizice.

O mare parte dintre persoanele chestionate 39% consideră că cele mai indicate forme de practicare a jocului de oină la treapta primară sunt activitățile extrașcolare, circa 29% - lecțiile de educație fizică, 12% - în cadrul concursurilor școlare, competițiilor sportive, circa 9% au răspuns că elemente de oină pot fi practicate în timpul pauzelor dinamice și 24% dau prioritate școlilor sportive. Mai multe persoane au selectat câte două răspunsuri și au optat pentru mai multe forme de organizare a activităților de studiere a *Oinei*.

În urma examinării chestionarului realizat s-a constatat că 40% dintre respondenții ar practica jocul de oină o dată pe săptămână, 2 ori pe săptămână - la fel 40%, de trei ori pe săptămână - 7%, de 4 ori pe săptămână - 3%, iar 10% dintre cadrele didactice nu au putut da un răspuns concret la această întrebare.

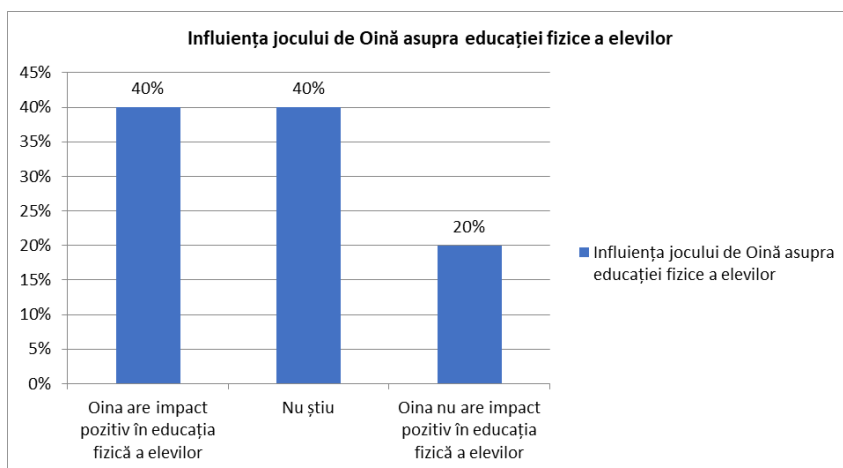

Figura 5. Indicii privind practicarea jocului de oină în cadrul educației fizice e elevilor

La întrebarea cu privire la ponderea conținuturilor de *Oină* în desfășurarea lecțiilor de educație fizică față de celelalte module, 49% au răspuns că raportul față de studierea celorlalte module ar constitui 1/5 din numărul total de ore, 29%, consideră că ar fi nevoie de 1/3 din numărul total de ore, 11% optează pentru 2/5 din numărul total de ore destinate disciplinei *Educație fizică*, iar 11% nu au răspuns la întrebare.

O întrebare din chestionar s-a referit la influența elementelor de oină la dezvoltarea capacităților motrice și funcționale ale elevilor. Rezultatele sunt prezentate după cum urmează.

29% dintre cadrele didactice consideră că practicarea oinei va contribui la pregătirea motrică a elevilor, 13% pregătirea funcțională, 64% sunt de părere că practicarea oinei va influența în mare măsură dezvoltarea fizică a elevilor, iar 8 % au menționat „alte”.

Comparând rezultatele chestionarului și rezultatele studiului realizat cu privire la nivelul de pregătire motrică a elevilor din treapta primară, am constatat următoarele.

A fost evaluat nivelul de pregătire motrică a elevilor din clasa a IV-a la circa a 4600 de persoane din toate raioanele Republicii Moldova.

Ca barem de apreciere au fost utilizate standardele de eficiență a învățării la treapta primară prevăzute de curriculumul național de educație fizică, ediția 2018.

Deși circa 66% dintre persoanele intervievate consideră că pregătirea motrică a elevilor este la nivel mediu, analizând rezultatele testării elevilor, s-a constatat că o mare parte dintre elevi au demonstrat rezultate mai mici decât standardele de eficiență a învățării pentru elevii care finalizează învățământul primar.

La testul de evaluare a vitezei (**Alergare 30 m**) circa 25% dintre băieți și 37% dintre fete nu ating standardele de eficiență a învățării, reflectate în curriculumul de educație fizică.

La **alergare de rezistență** (800 m băieți și 500 m fete), numărul de elevi care nu se încadrează în baremele standard este și mai mare: băieți – 37,6%, iar printre fete circa 62,5% dispun de o rezistență scăzută.

La testul de evaluare a **forței explozive** (săritura în lungime de pe loc) 16,8% dintre băieți și 21,8% dintre fete nu au atins nivelul standard.

La **aruncarea mingii** la distanță circa 33% dintre băieți și tot același procent la fete au demonstrat un rezultat mai slab decât nivelul standard.

La al treilea test de evaluare a capacităților motrice ale elevilor la **flotări** în sprijin culcat la banca de gimnastică numărul celor care nu au atins nivelul standard a constituit 22,4% - la băieți și 31,7% - la fete.

Antrenarea fizică a elevilor este foarte importantă și necesită a fi efectuată în condiții reale de dotare a sălilor de sport școlare, care, frecvent, este sub limita minimului necesar, precum și în situația când în orarul școlar sunt prevăzute doar 2 ore de educație fizică. Îndeosebi merită a fi menționată insuficiența asigurării metodice și organizaționale a procesului de educație fizică a elevilor de 10-11 ani, care se află la o etapă sensibilă de dezvoltare din punct de vedere pedagogic. Problema optimizării lecțiilor de educație fizică în școală este una actuală, care necesită o abordare responsabilă, solicitând cadre didactice calificate, asigurare metodică modernă și dotare tehnică avansată. Asigurarea metodică a procesului educațional la disciplina *Educația fizică* este foarte importantă. În prezent există alternative educaționale la treapta primară, aprobate de Ministerul

Educației și Cercetării cum ar fi: *Educație fizică și fotbal, Educație fizică și Judo, Educație fizică și lupte.*

Analiza rezultatelor chestionarului realizat cu participarea cadrelor didactice în domeniul educației fizice școlare ne impune să tragem unele **concluzii**.

1. S-a observat o mică discrepanță între rezultatele subiective din chestionar și rezultatele obiective în urma evaluării nivelului de pregătire motrică a elevilor din clasele a IV-a. Acest fapt solicită din partea cadrelor didactice o implicare mai responsabilă cu referire la asigurarea unei corelații mai strânse între verigile de bază ale sistemului educațional: *predare-învățare-evaluare*.

2. Organizarea procesului educațional în învățământul primar să se bazeze pe metodele de joc didactic, joc de mișcare și atractivitate. Elevii trebuie să se implice în activitățile motrice cu plăcere, iar evaluarea să se transforme într-o motivație de practicare a exercițiului fizic mai activ și nu o sperietoare.

3. Sarcina de bază a cadrului didactic este formarea deprinderii elevilor de a se implica totalmente în lecțiile de educație fizică și de a le frecventa cu responsabilitate.

4. Efortul fizic efectuat de către elevi trebuie să corespundă nivelului de pregătire motrică și să se respecte principiile progresiei și continuității. Dacă elevii nu vor îndeplini efortul fizic minim recomandat, atunci nu se vor produce efecte asupra dezvoltării capacităților organismului.

5. Bazându-ne pe opiniile cadrelor didactice, care au realizat chestionarul, putem spune că elementele de oină, utilizate ca mijloace ale educației fizice, vor contribui considerabil la sporirea nivelului de pregătire motrică și funcțională a elevilor din învățământul primar.

6. Utilizarea în cadrul lecțiilor de educație fizică a jocurilor de mișcare cu elemente din oină vor asigura o încărcare emoțională pentru elevi și o premisă de cultivare a calităților motrice de bază, dar și specifice jocului de oină: precizie, coordonare, rapiditate, forță explozivă.

7. Ca și oricare joc sportiv, poate chiar mai mult vor influența favorabil formarea calităților morale ale elevilor: curajul, perseverența, capacitatea de a relaționa eficient în echipă, respectul, punctualitatea, puterea de voință etc.

8. Jocurile de mișcare, fiind utilizate în cadrul lecțiilor de educație fizică, vor contribui la dezvoltarea unor calități intelectuale, cum ar fi: puterea de concentrare a atenției, gândirea operativă, spiritul de observație, intuiția, imaginația, capacitatea de a adopta în mod independent unele decizii în diferite situații de joc.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. BADIU T., CIORBA C., BADIU G. *Educația fizică a copiilor și școlariilor*. Chișinău: „Garuda-Art”, 1999. 362 p.
2. BOIAN I. *Educația fizică în dezvoltarea și implementarea curriculum-ului învățământului primar*. Ghid metodologic. Partea a IV-a. Chișinău: Institutul de Științe Pedagogice și Psihologice, 1999, p. 33-67.
3. CARP I., TRUHIN I. Receptivitatea față de metodologia evaluării criteriale în cadrul lecțiilor de educație fizică în clasele primare. În *Materialele Conferinței Științifice Internaționale. Evaluarea în sistemul educațional: deziderate actuale*. Chișinău, IȘE. 9-10 noiembrie, 2017. p.130-134 ISBN 978-9975-48-118-2.
4. CÂRSTEA Gh. *Teoria și metodică educației fizice și sportului*. București: Anda, 2000. p. 67-69, 94-100.
5. CIORBA C. *Teoria și metodică educației fizice*. Chișinău: Valinex, 2016, 140 p.
6. CIORBĂ C. *Jocurile dinamice pentru inițierea în baschet*. Chișinău: Garomont Studio, 2018, 124 p.
7. CURRICULUM național învățământ primar. https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_primare_site.pdf
8. DRAGNEA A. *Teoria educației fizice și sportului*. București: Cartea Școlii, 2000. p. 32- 39.
9. FILIPOV V. *Intensificarea procesului de educație fizică din gimnaziu prin aplicarea utilajului sportiv nestandard, a muzicii funcționale și antrenamentului în circuit*. Autoref. tezei de dr. în pedagogie. Chișinău, 2004. 21 p.
10. MOROȘAN I. Dinamica anuală a capacității de efort fizic (PWC170) a elevilor de 10-11 ani sub influența lecțiilor de educație fizică organizate după metoda de circuit. În : *Teoria și arta educației fizice în școală*. Chișinău, 2012/4, pag. 10-12.
11. MOROȘAN R., MOROȘAN I. Aprecierea fiziologo-igienică a stării funcționale a aparatului neuromuscular la elevii de 10 ani. În: *Probleme actuale privind perfecționarea sistemului de învățământ în domeniul culturii fizice.*, Chișinău: Editura USEFS, 1999, p.123.
12. MITRA G.H., MOGOȘ AL. *Metodică predării educației fizice*. București: Editura Stadion, 1982.- 289 p.
13. ONICĂ V. Primii pași în Oină. Ghid metodic. Chișinău, Lyceum, 2023, 56 p.
14. RAȚĂ G. *Didactica educației fizice și sportului*. Iași: PIM, 2008. p. 13-324.
15. SCARLAT E., SCARLAT B. M. *Îndrumar de educație fizică școlară*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2006. p 34-186.
16. ZOTA AL. Folosirea jocurilor de mișcare la clasele I-IV. În *Revista de Educație fizică și sport*, București: C.N.E.F.S., 1988, nr. 10. p. 36-42.